

مشتری اولمق فیئاتی

روسیه ایچون

روبله کاپیک

سنه لکی

آلتی آیلغی

اوج آیلغی

ممالک اجنبیه ایچون

سنه لکی

آلتی آیلغی

مسلمزه موافق هر دورلو مقالاته صحیفه لریمز
آچیقدر . اداره مقالات و مکتوباتی تصحیح ایتمکده
مختاردر . درج ایدلمايان مقالات اعاده ایدلمز . مار .
قهسز مکتوب قبول اولونماز .

وېتان خادیمی

وطنی سومك ایمانندن جزئدر

« حدیث شریف »

اعلانات اجرئی

برنجی صحیفه یه یازیلاچق اعلانلرك سطرندن ۱۰
کاپیک، دردنجی صحیفه یه یازیلاچق اعلانلرك سطر-
ندن بش کاپیک آیینور . بر قاچ دفعه لر یازیلاچق
اعلان ایچون آیروجه بازارلق ایدیلور .

آدرەس:

قریمده قره صو شهرینده (وطن خادمی)

اداره خانه سی

Редация Газеты

„ВЕТАНЪ-ХАДИМИ“

Карасубазаръ „Крымъ“

Adresse: Russie Crime Karassubazar Redac-
tion „Vetan-Khadimi“.

№ 22

شیمدیلك هفته ده بر دفعه پنجشنبه کونلری نشر اولنور . نسخه سی ۵ کاپیکدر .

№ 22

اعلانات

وطن خادمی

غزته سنك ۱۹۰۸ سنه سنك ایکنجی یارم سنه لك آبونہ
دفتری آچیلمشدر .

ایول باشندن یارم سنه لك یازلمايه ایستینلره ۱ روبله
۵۰ کاپیک اوج آیلق یازلمايه ایستینلره ۸۵ کاپیکدر .
سنه باشندن ۱ روبله ۵۰ کاپیک کوندرنلرك آبونہ مهلتی
۱ نجی ایولده تمام اولاجغندن آبونہ تازه لمك ایچون
اداره یه بر روبله اللی کاپیک کوندرمك لازمدر .
آدرەس:

Карасубазаръ (Крымъ) Редакция газеты „Ветанъ Хадими“

Въ складѣ буматъ князя ПАСКЕВИЧА
Въ Симферополь, Салтирная ул., д. Петина
ПОЛУЧЕНА ФРУКТОВАЯ БУМАГА.

آقمسجدده صالحیرنی اولیتساده بولنان کنیاز (پاسکەویسج)
نك سقلادنه میوه کاغدلری کلمشدر .

بلطفه تعالی: قره صو جمعیت خیریة اسلامیة سی مکتب
رشدیه سنك ۱۹۰۸ سنه سی امتحان عمومیسنه ایون آیتک
اون دردنجی جمعه ایرتەسی کونی باشلانوب آیتک یکرمنجی
جمعه کونی ختام بوله جقدر . هر کون مسلمانجه ساعت
۲ ده امتحانلره باشلانہ جق و صوک کونی دعا ایله ختام
بوله جقدر . طلبه نك معلوماتنی کورمك ایستہ یین هر معا-
ر فپرور زوانك ایام مذ کورده جمعیّت خیریہ رشدیه
مکتبہ تشریف بیورملری رجا اولنور .

جمعیت خیریہ رئیس

عبدالرشید مهدییف

کلسونلر - بز حاضرز

(رهوئل) ملاقاتی بیتدکن صکره
بو ملاقات آلمانیا به نصل تأثیر ایندیکنی
بیلماک عالم سیاست نظر دقتنی صوک
درجه جلب ایتدی . رسمی خبرلر و-
قهه یی نه قدر کوچک کوسترمیه چالیشسه
لرده شبهه سز ایدیکه بالقان ایشلرنده پک
مهم منفعتلری بولنان آلمانیا انکلیز ایله
روسیه نك آراسنده بولنان تألیف مابینه
« کوچک ایش » نظری ایله باقمیوب بو
تألیف مابینک آلمانیا نك یاقین شرق بو-
لیتیقه سنه عینی قرس بر حرکت اولدیغنی
آلمانیا پک کوزل آکلامشدی . بو سببلر
طبیعی آلمانیا نك بو ملاقاته قارشو نه
حرکتده بولناجغی عالم سیاستی طالغالاند-
یره ایدی .

کسکین طبیعانی (ویلهلم) سیاست عا-
لمنی « بیلیمزک » ده چوق قائدرمه
ایستمدی و (رهوئل) ملاقاتندن صکره
واقع اولمش آلمانیا نك (دهبهرتشی) ما-
نیورالرنده ایمپراطور ویلهلم خارجی حر-
بیه آتاشهلرینک حضورنده آقیتسرلره
مراجعت ایدرک دیمش :

« آقیتسر افندیلر ! او یله بکزیمیورکه
بزی محاصره ایتماک ایستیورلر . امید اید-
یورمکه بو محاصره یه بز دایانرز . بر قاچ
دشمانک هجومی بردن منع ایتماک لازم
اولدقچه آلمانلی کوزل غوغا ایدیه یور .
کلسونلر - بز حاضرز . »

ایمپراطورک بو سوزلری آلمان غزتله-
رینک برنده درج ایدلیدیکی کبی تلغرافله
هر طرفه داغتلوب شمدی غزتله ر ستونلر-
نده و رجال سیاسیونده بیوک راحتسزلق
ایله ملاحظه ایدلمکده در . (ویلهلم) ک
بو سوزلری اورتالغہ او قدر راحتسزلق
براقمش که بیرزالرده قیمتلی کاغدلر فیما-
تده پک دوشمیه باشلامشدر . ایمپراطورک
شو معنایی آکلایورلرکه آلمانیا کندینک یاد
قین شرق پولیتیقه سندن هیسج دونمیوب
بو یولده اگر لازم کلور ایسه روسیه
اگله و فرانسه - بو اوج دولت ایل

محاربه یه دو توشمقدنده آلمانیا قاجینامیه .
جقدر .

احوال حاضر یه آلمانیا نك ایمپراطوری
او قدر اهمیت ویریومیورکه هر سنه عادت
ایتمش کندینک « نورودغیا » سیاحتنی
بو سنه ایمپراطور منع ایتمش و اوده ق-
لوب کندی بالذات آلمانیا نك خارجی
ایشلری ایله اوغراشاجق ایمش .

خارجی ایشلرنده ایمپراطور (ویلهلم)
کندینک نظر دقتنی بتون بتونه ترکیه یه
جلب ایدیور ایمش . فرانسه حکومتنک
مسلمکنی تعقیب ایله یین « تان » غزتسندہ
انکلیز روسیه تک بالطبق صولرینک مدا-
فعه جیسی اولمه سنه دائر مقاله کوروند-
کن صکره ویلهلم آلمانیا نك خارجی
ایشلرینه دها زیاده اهمیت ویرمیه باشلا-
مش . بالطبق صولرینی انکلیزلر مدافعہ
ایتمه سنه دائر (رهوئل) ملاقاتنده مباحثه
واقع اولدیغنه (ویلهلم) ک هیچ شبهه
سی یوق ایمش . شمدی آوروپا پایتختلر-
نده بولنان جمیع آلمانیا سفیرلری ایله
ایمپراطورک برر برر کوروشمه سی اولوب
بولدن صکره بعض سفیرلر چیقاریلوب
یرلرینه ییکی سفیرلر تعیین ایدیلوب و
بعض سفیرلرده بر برینک یرینه آووشاجق
ایمشلر .

« نای فرای پرەس » غزتە سنك خبرینه
کوره استانبول سفیری (مارشال بیسیر-
شته یین) کیرو دعوت ایدیلوب بونک یر-
ینه ترک عسکرینی نظامه قویمش آلمان
جنرالی (فون دیرغولتس) پاشا تعیین
ایدیله جک ایمش .

مارشال بیسیرشته یینک آلمانیا نك خارجی
ایشلرینه پک مهم فائده سی اولمشدر .
بغداد دمیر یولینک میدانہ کلمه سی مارشا-
لک ایشیدر . بولدن ماعدا استانبولده بو-
لنان سفیرلرک (مارشال بیسیرشته یین) ک
قارتی اولدیغندن سفیرلر مشوره سنده
دائمی رئیس اولوب نفوذی سفیرلر آرا-
سندہ پک بیوک ایدی . لکن بوکا باقما-
یوب (ویلهلم) بیسیرشته یینی ینه ده کیرو
دعوت ایدوب یرینه (غولتسی) تعیین

ایتمک ایسته‌یور ایشی . (غولتس) لاریسا محاربه‌سندہ ترک عسکرلکندہ بولنوب بو محاربه‌ده ترک عسکرینک غالب اولدیغی (غولتس) كه هنری اولدیغی یلدز سرایده پك معلوم اولدیغندن (غولتس) كه سفیر تعینینی ترکیه‌یی بر درجه دها آلمه نیایه جلب ایده‌جکدر .

معارف نظارتی

روسیه‌نك ترقیسی، مدنییتی، بتون سعا. دتی باغلی اولان معارف نظارتنك بو ۱۹۰۸ سنه‌سی بودجه دفترى دوما طر- فندن باقلمایه باشلادی. غیرى بیوک دولتره نسبتاً روسیه اهالیسی پك جاهلدر. بونکده سببی ایسه تملی قورولقدن بروسیه معارف نظارتنك معارفدن طیش شیر ایله اوغراشدیغیدر. مدنیت عا. لمنه قاتمیش سائر مملکتلرده عمومی تحصیل چوقدنبر و اجرا ایدلمشدر. بعض مملکتلرده مجبوری تحصیلده استعمال ایدیلور. بو مملکتلرده اوقولمایه استسکی اولان کیمسه هر یرده هر وقت بلا ممنوع مکتبلر آچا بیلر و بویله کیمسه‌لره تشکر. دن غیرى برشی دینلمز. بزده ایسه مکتب آچمایه ایستین کیمسه بیکلرله مشقتلر چکدیکندن غیرى دائمی دیرقتورلرک و اینسپکتورلرک خشمی فورقوسی آلدنده اولارق اوقونمادن نه کندی بر لذت ایورمده اوقویانلر بر لذت ویرور.

بویله حالک نتیجه‌سی اولارق روسیه‌یی جهالت قپامشدر و جهالت اوجاغی اولان بر مملکتی مثال کوستر میه ایسته‌یورلر ایسه روسیه‌یی کوستر دیکلاری پك حقیدر.

روسیه‌ده معارف سرایشنه نه قدر حر- مت ایدلیدیکی شوندن کوریله بیلورکه: حربیه نظارتنك سنوی مصارفی ۲۴۵ میلیون، مالیه نظارتنك مصارفی سنوی

ایرانك حالی

ایراندن کلن تلغراملر کون کوندن وه‌سوه. سه‌لیدر. اك صوكت تلغراملر باقیلور ایسه ایراندہ حکومت ایله اهالی مابینسندہ آچیق آچیغه و پك قابلی اوروشمار باشلاندیغنه شبهه قالمیور.

ایرانك هر ولایتندہ انجمنلر بولنور. بو « انجمنلر » كه هر برینه ولایت پارلامنتوسی دیمك جائزدر. شمدی ایراندہ قومیش حرکتلر بتون بتون بو انجمنلرک الندهدر. انجمنلرک ایچرو- سندہ بو یولده اك دهشتلی حرکت ایدن تبریز انجمنلر. انجمنلر او درجه‌یه واردیلرکه عسکر فرقه‌لرینی طوپلایوب سلاح قوتی ایله ایراندہ حریت بایراغنی بکیتیمیه قالدیشورلر. بوکا قارشو شاه حر- یت طرفی اولان ذاتلری ایراندن آوروپا- یه سورکون ایتمکله اهالینک حریت دعوا- سندن قورتولمایه چالیشور.

۲۴۸ میلیون اولدقدہ معارف نظارتنك سنوی مصارفی یالکز ۵۳ میلیون حساب ایدلمشدر. کرچه دولتی طیش دشماندن محافظه ایتمک ایچون یوز میلیونلر صرف ایتمه‌سی حقلی لکن یوز میلیونلر صرف ایدیلن محافظه‌یی چویرمیه اهالینک هنری اولمازسه معرفتی اولمازسه بو یوز میلیو- نلر محافظه‌یه دکل بیهوده‌یره کیمش کبی اولور.

۱۵۰ میلیونه قریب اهالیسی اولان مملکتله اهالی معارفی ایچون سنوی ۵۳ میلیون مصارف ایدلیدیکی غریب بر حا- لدر. بو پاره‌نك آزلغی بر طرفه براقلد- قده بیله بزم معارف نظارتنك استعمال ایتدیکی طریقی، تعقیب ایتدیکی مسلکی مدنیت کسب ایدن مملکتلرده کورلمه‌ین مثاللدندر. بو سببلن معارف نظارتنك بودجه‌سی باقلدقدہ (دوما) ده سويلیله جك نطقلر غایت راحتسزلق ایله بکلنمکده ایدی. ایلک ایکی دومانك معارف نظا- رتی مسلکله نظری پك آشکاره معلو- معلومدر. اوچنجی دومانك معارف نظا- رتی حقندنہ نقطه نظری چوق مسئله- لره تازه رنگ ویره‌جکی شکسزدر.

معارف نظارتنك بودجه‌سی ۶ نجی ایونده باقلمایه باشلاندی. تلغراف خبر- ینه بناً ۱۴۰ کیمسه نطق سويلمک ایچون یازلمشدر. دیمك: صاغدن، صولدن و اورتادن ۱۴۰ ده‌پوتات معارف نظارتی حقندنہ کندی فکرلرینی بیان ایده‌جکلر در. (دوما) ده بو مسئله ملاحظه‌سی ختام اولدقدن صکره بو نطقلرک عمومی نقطه نظرینه دائر مقاله‌مزی وفتیله درج ایدرز.

دوما

(۶ نجی ایون مجلسی)

۶ نجی ایون مجلسی رئیس معاونی

شاهك امریله روسیه‌یه و روسیه‌دن آو- روبایه سورکون ایدلمش ذاتلری عودت ایتدرمک ایچون تبریز انجمننك قرارینه بناً باکویه همملر کوندلرلمشدر. بو کیمسه- لرک عودتندن صکره شمدیکی شاهك عزلی حقندنہ قطعی صورتده حرکتلر ایدیله‌جک ایشی.

اهالی ایله بر اولوب ایراندہ حریت استحصانه و شاهك عزله زیاده غیرت ایدن شاهك عموجه‌سی ذیل سلطاندر. شمدی اهالی آراسنده ذیل سلطان طر- فنده بو مضمونده بر انتباهنامه داغتلور: « محمد علی! ایشیدیلدیکنه کوره سن ایرانك تملنی یقماق ایسته‌یورسك. سنك لکه‌لدیکی بن قلیچم ایله یرینه کتو- ریرم. اگر سويله‌یلن سوزلر طوغری اولوب سن اك برنجی ذاتلری حبس ایتمش او- سک - بن اولری قورتا یرم و انتقاممی آلوب طاش اوزرنده طاش قالدیرام. » شاهك طرفدارلرینك باشنده شاهك پك دوستی اولان میرهاشم حرکت ایشمکده

(وولقونسکی) نك ریاستنده آچلدی. باشده دومانك قانسیلاریسی مأمورلرینه و بو مأمورلرک معاشلرینه دائر قانون لایحه باقیلدی. بو قانون لایحه باقلدقدہ دوما رئیس (خومیاقوف) ده بر قاچ نطقلر ایراد ایدوب مذاکره‌یه قاریشدی. بو لایحه‌دن صکره میدان مذاکره‌یه معارف نظارتی بودجه‌سی قویولدی. نطقلر ایراد ایدلمسی آچلدیغی کبی ده‌پوتاتلر بردنبره رئیس منبرینه یوروش ایدوب بر آز وقت ایچنده ۱۴۰ ده‌پوتات نطق ایراد ایتمک ایچون یازلدیلر.

اولا بودجه قومیسسی دوقلادچیسکی (قاپوستین) منبره چیقوب نطق ایراد ایلدی. (قاپوستین) دیدی:

« معارف مسئله‌سی - بزم بالالریمزک طورونلریمزک، روسیه‌نك بتون ایلرو ایشلرینك مسئله‌سیدر. لکن بو حاضرده بو مسئله اوילה بر حالده که صاغدن صو- له وارنجه‌یه بو مسئله‌نك احوال حاضره- سندن هیچ برکمه خوشنود دکلدر. بو مسئله‌یه کلدکده جمیع دوما بردر، جمیع دوما « اوپوزیتسیا » ددر، ظن ایدیلور ایسه مسئله‌نك شمدیکی بولند- یغی حالندن معارف ناظرینك کندیده خو- شنود دکلدر. معارف نظارتنده اساسی اصلاحاتلر مطلقاً لازمدر و دومانك قانو- نلر قریب ایتمک ایشی بر صره‌یه کلدیکی کبی معارفه دائر قانون لایحه‌لر قریب ایتمک پك کرکدر. »

قاپوستین صکره معارف ناظرینك معا- ونی (اولیانوف) منبره چیقوب معارف نظارتی بودجه‌سی حقندنہ بر آز بیانات ویردی.

صکره منبره اوکنازیست فرقه‌سندن (فون آفردپ) چیقوب ایکی ساعت ۳۵ دقیقه دوام ایدن اوزون و غایت مهم

در. ولایتلرده مأموریتلر شاهك امرینه تا- بع اولمیوب بتون بتونه انجمنلر طر- فنه کچمشلدر.

ایرانك بویله حالی طبیعی ایراندہ منفعتی بولنان دولتلری بیوک راحتسز- لغه دوچار ایتمکدهدر. آلمش خبرلرله با- قیلور ایسه قره‌دن ترک عسکری و دکرشن روس حرب کمبسی ایرانه روان اولمشدره ایراندہ وقوعاتلر انکلتره و روسیه طرفندن برابرجه حرکت میدانه کتوروب بو ایکی دولتک ایران ایشلرینه مداخله ایده‌جکنه شبهه قالدیرمیور. اگر ایش بو قدره کلور ایسه قیامه قالمش ایران اها- لسی بردنبره تسکیننمسی ممکنسز اولوب بو وقوعاتلرک عالم سیاست ایچون نتیجه- سی پك آغر اولاجغی شکسزدر.

شاپشال خان

اهالینك هر طلبنه قارشو کیدوب مجلس اوکنده بر قاچ دفعه‌لر ویردیکی وعدلر- بنی شاهه بوزدرمیه سبب اولان شاهك

بر نطق ایراد ایلدی. بو اوزون نطقندنہ معارف نظارتنك تعقیب ایتدیکی مسلکی و بیوک کوچك مکتبلرک شمدیکی اولد- یغی حالی (فون آفردپ) پك کوزل تمقیب ایلدی. (آفردپ) كه نطقنی (دوما) بیوک دقت ایله دیکلدی، چونکه (آفردپ) کوزل اوراتور اولدیغندن ما- عدا کندی پروفسوردر و ایکی معارف دائره‌سندہ دائره پوه‌چیتلی مسندنه بولو نمشدر.

ایکی ساعت ۳۵ دقیقه دوام ایدن بو نطق غزتمز ستونندنہ ترجمه ایتمه‌سنگ هیچ ممکن یوقدر. بویله اولدقدہ آفردپک نطقندن بر قاچ جمله‌لر آلمق ایله اکتفا ایدیورز. بو جمله‌لر اوکنا- بریست فرقه‌سی اوراتوری معارف نظارتی حقندنہ نصل فکرده اولدیغنی کوستره بیلر.

آفردپ دیدی: « ابتدائی مکتبلن باشلا- یوب دارالفنوننه وارنجه‌یه قدر کسلمه‌ین یولی هر کیمسه ایچون آچمق لازمدر. » « بزم مکتبلرک حالی فنالشه‌سینه باش سبب معارف نظارتنك بیللمه‌زلکی، معلوماتسزلیغی و ایشسزلیکی اولمشدر. » « اهالی یکی مکتبلری بکلور، کچلر علم قازانمایه چاپالانیورلر. »

نطقنك دارالفنونلر حقندنہ سويله- نیلن قسمندہ دارالفنونلره مختاریت ویریلوب پروفسورلره طلبه‌لر ایله معامله ایتمکده بیوک یول برانلماسی لازم او- لدیغنی (آفردپ) سويلدی.

(آفردپ) كه نطقی وقتندنہ معارف ناظری ناظرلر کوشکندنه بولوندی.

دوما خبرلری

سیمر یا غزه‌سی

سیمر یادن انتخاب ایدلمش ده‌پوتاتلر کندی باشلرینه بر غزه چیتارمق پشینه دو-

یاندند بولنان بر قاچ « ساوه‌تچیک » شاهه یول کوستر بچیلدر. بو یول کو- ستر بچیلرک بری شاپشال خاندنر.

شاپشال خان بزم قریملیدر. اصل اسمی سرایا شاپشالدر، کندی باغچه سرای قناره یملرندندر. پتربورغه شرق دارالفنو- نسی اکمال ایتدکن صکره قریمه کلوب عسکرلک خدمتنی ادا ایتمش ایدی. عسکر- لک خدمتندنه بولندقدہ آقمسجد دا- رالمعلمیننه قاتنا یوب دارالمعلمین طلبه- لر ایله شاپشال ملاحظه‌لرده بولنمه‌سنی پك سور ایدی. صکره پوپه‌دونوسچف، سمیرنوف و بونك کبی کمسه‌لرک نمایه‌شیله محمد علی شاه ناسلدنیک اولدقدہ اوکا رهبر تعین ایدلمش ایدی. محمد علی شاه تختہ چیققدن صکره طبیعی شا- پشالك الینه بیوک قوت کچوب سرایا شا- پشال - شاپشال خان درجه‌سنه چیققدی و شمدی شاپشال خان ایران حریت‌بچیلر- ینك اك برنجی دشمنلرندندر.

شمسدر. بو غزته چیقارلماسندن مقصد سیمیریانك احتیاجی حل ایدلمسینه غیرت ایتمك ایش. بو غزتهده سیمیریایه دائر دو مانك قانون لائحهلری پك مفصل صورتده ملاحظه ایدیلهچكدیر.

خومیاقوفك استعفا سی

دهیوناتلر آراسنده جریان ایدن خبرلره باقیلور ایسه دو مارتسی خومیاقوف استعفا ویروب مسندینی ترك ایدلهچك ایش. بعضیلرك دیدیکنه کوره بوکا سبب (خومیاقوف) ك دو ما قانسیلاریاسی حقنده نطقنه دهیوناتلرك اعتراض ایتدیكلریدر. خومیاقوفك كندینك دیدیکنه کوره مسندینی ترك ایتمسینه سبب زیاده یورولوب راحتلمكه ایسته دیكدر.

پایتخت خبرلری

مینستر استعفا سی

جریان ایدن خبرلره کوره معارف ناظری (شوارتس) استعفا ویروب چیقاجق ایش. یرینه (لاغوریو) نامنده معارف نظارتك بیوک مأمورلردن بری تعیین ایدیلهچك ایش. (شوارتس) بوسنه ینوار آئنده مینسترلکه تعیین ایدیلوب ایستیننی روسکیلره چوق قوانجلر ویرمش ایدی.

برونه نوسلر پرایسکناسی

بحریه نظارتنه اللی قدرده برونه نوس پرایسکناسی تقدیم ایدلمش. بو پرایسکنالری مخصوص قومیسیه باقوب هانکی پرایسکنا بکه نیلور ایسه بو پرایسکنا موجبی یکی برونه نوسلر یاپیلاچقدیر.

عمومی درس - قورسی

بتر بورخ دارالفنوننده ابتدائی مکتبلر معلملری ایچون "قورس" (عمومی درس) آچیلمشدر. "قورس" ه طو پلانان معلملرك مقداری ۱۰۰۰ نفره بالغ اولور. درس مشهور پروفیسورلر: بوروز دین، قوالفسکی، لیسغافنك طرفندن ویریلهچكدیر.

داخلیه خبرلری

یانغبین

(کیف) شهرینك جوارنده (بردیانسك) نام بر محلنده اوچ ساعت دوام ایدن یانغبین ۴۴ یهودی و ۴۲ خریستیان اوینی تملنه قدرخراب ایتمش. بو اولردن غیری ۱۰ دكان و بر آبتیقا مغازه سی یانمش. ضرر یوز بیك روبله حساب ایدیلور. (وارونژ) ولایتنده (نیکو-سکی) نامنده بیوک بر کوی یانوب بتون بتونه کول اولمش. جمععی ۱۴۹ او یانمش. بو اولر ایله برلکده چوق صابانجیلق اشیا لریده یانمش.

بورچاق

(یلیزاویتغراک) ولایتنده (ایسایفسکی) وولوستده بورچاقدن اکیلره ۵۰ بیك روبله لك ضرر ویرمش.

قریم خبرلری

یوللر ناظری

۶ نجی ایونده کفه شهرینه یوللر ناظری (شاووفوس) کللی. ناظری فارشولا. یوب شهر غالاواسی (قریم)، پورت اینژنری (ساراندیناکی) پوئیسستر پو. پوف و دها غیری مأمورلر چیقیدیلر. نازر کفده چوق توقتامیوب شو کونی «اریسكك» نام پاراخود ایله قفقاسیا. یه کیتدی.

غوبرناطور رهویزیاسی

ولایت غوبرناطور یسکین ولایتی «رهویزیا» یه باشلادی. غوبرناطور ایونك ۸ نجی کونی آقشام پویزدی ایله (غیه نیچسکی) یه کیتدی و اورادن کفه او یزدینه کیدوب صکره غوبرناطور یالطه یه کیدهچكدیر. غوبرناطور آقمسجده ۱۵ نجی ایونه عودت ایدهچكدیر.

غوبرناطور آقمسجده اولمدیغی وقت وظیفه سنی ویتس غوبرناطور (ماسکی) ادا ایدهچكدیر. غوبرناطور عودت ایتدنکن صکره ویتس غوبرناطور او توپوسقایه کیدهچك ایش.

اور ایشلری

اور شهری ایکی پارچهدن مرکبدر. بر پارچه سینه اور (آرمیانسك) دیکرینه قاپو (پره قوپ) دینلور. قاپو شمدی بتون بتونه خرابه چوكمشدر. اور ایسه شمیدلک دایانوب دوریور و ایکی برده یاپیلیور. قاپوده بولنان اسکی اولری یقوب شهر اداره سی بو اولرك طاشلرینی یاپو ایچون اوره آووشدریور. قاپو اهالیسك بوكا جانی آغروب بر طاشلر آووشدرلماسون و اولر خراب اولدیغی برده طاشلرده قالسون دیه قاپو اهالیسی غوبرناطوره عرضحال ویرمشدر. شمدی بو عرضحال نتیجه سز بر اقلدیغی قاپو اها لیسنه پولیس واسطه سیله بیان ایدلمش.

یسکی ناتاریوس

سودبنی پالاتك تکلیمی موجبی چیقارلمش ناتاریوسك یرینه (غوله نیشچف قوتوزوف) نامنده یکی بر ناتاریوس تعیین ایدلمش.

خارجه او توپوسقا

یالطه زمستواسی چلنی (دمیتریفسکی) و آلوشتا غالاواسی مصطفی میرزا داویدو. ویچ خارجه او توپوسقا ایسته یوب عرضحال ویردیكلری یازلمش ایدی. محلی غزته لرك یازدیغنه کوره مذکور کیمسلره خار جه او توپوسقا ویرلمسینه غوبرناطور داخلیه نظارتنه تقدیم ایلمش.

یارامازلرك قتلی

چوقدنبرو کیزننن و یارامازلقلری ایله اهالی یه دهشت ویرن قره صو اطرافنده باصقنجیلر قتل ایدلیدیكلرینه دائر کچن نسخهمزده خبر یازمش ایدك. «قریمسکی

وهستینك» غزتهسك یازدیغنه باقیلور ایسه یارامازلری قتل ایدن بلغارقیا آستی قریه سی اهالیسندن واسیل و قونستانین چه بیشفلر در. مذکور کیمسلر یارامازلری کفه او یزدنده كوك حسن داغنده بولمشدر. قتل ایدیلنلرك بریسی قاترغانن قچمش اسماعیل چوبار خلیل اوغلو دیكری عسکر. لککن قچمش حسین چوبان حسن اوغلو.

یالطه - دره کوی

دره کوی مکتب ابتدایه سك امتحانی اجرا اولندی؛ اوچنجی دردنچی صنفلرك صرف - قرائت ترکی، حساب، عقائد دینه، جغرافیا درس لرنده بولندق. مینی مینی چوچلرك سوریلان سواللرینه در حال جواب ویرملری انسانی حیرته برا. قه جق شیردندر. دره کوی مسلمانلرینك آراسنده بویله بردنبره معارفک ایلرولد. یسکی شایان تعجبدر. هر حالده دره کوی جماعتنه تشکر ایدرز. الان بتون مکتبه یوز اوتوزه قریب اولاد وطن تحصیل ایدیور. لکن مکتب ابتدایه یی اکمال ایدن او ذکی چوچلرك ایلروده تحصیل ایدهچك بر مکتب رشیدی لری اولمد. یغندن لچاره سوقلرده ایشز کوچسز کزهرك کمال مشقنه کسب ایتمش اولدقلری معلوماتی غائب ایدهچکی شبهه سزدر. هر حالده دره کوی معارف پرور؛ حالی ذوات کرامدن بر مکتب رشیدیه کشاد اولمسی عمومی طلبه لردن استرحام اولنور.

عبدالحمید حسینزاده

خارجیه خبرلری

استانبول

استانبولدن کلمش خبرلره باقیلور ایسه وان ولایتنده اولمش تفتیشلرده بیوک دینامیت و سلاح قلادلری کشف ایدلمشدر. بو تفتیشلرده مأمورلر و پولیس لر طرفندن اهالی پك قینالدیغی یازیلور.

ماکیدونیا

صوك وقتلرده ماکیدونیا یونان چتله رینك حرکتلری یسکین گورونمه با. شلادی. چتله ر یالگزلر بلغار اهالیسی اوزه رینه هجوم ایدیورلر. ۱۵ نجی مایس دن باشلا یوب ۴۱ نجی مایسه کلنجه یه قدر بلغارلی یونانلر قتل ایتمه سی واقعه لری پك چوق اولمش.

ترکیه روسیه ده فلو تی

۵ نجی ایوندن صکره ترك صولرینی روسیه نك سواستوپول بحر یه سی زیارت ایدهچکی ترکیه حکومتنه بیان ایدلمش. بحر یه ترکیه نك (اراقلی) پورتنه وارا. جقدر. روسیه بحر یه سنی قارشولامق ایچون ترکلر پك طنطنه لی حاضر قلر کوریورلر ایدمش. (اراقلی) یورتندن صکره روسیه بحر یه سی بورغاس و وارنه پورتلرینده زیارت ایدهچكدیر.

(آمریقا جمهوریت رئیس انتخابی)

شمالی آمریکا جمهوریتنه رئیس صا. یلامق حاضرلغی ختامه یاقینلاشیور. انتخاب غوغاسی ایکی فرقه مابیننده اولاجقدر. فرقه لرك بری: جمهوریتچیلر (رهسپوبلیکانستی) دیکری دیمو قراتلر. در. جمهوریتچیلر فرقه سك عمومی اجتماعی وقوعبولوب بو اجتماعده فرقه. نك طرفندن رئیس لکه شمالی آمریقانك شمیدیکی حربیه ناظری (تافت) کو. سترلمشدر. بو سببدن (تافت) شمدی ناظرلغی ترك ایدهچكدیر.

یسکی سلطان مولانا حافظ

مولانا حافظ کندی مقصدینی قوه دن فعله چیقاردی و الجیراس قونغرهنده جمع آروپا طرفندن سلطانلغی قبا. ویلشمش عبدالعزیزی تختدن اندیروب کندی فاس (مراکش) تختنه چیقیدی. الجیراس قونغره سی قراری چاره ایدم. مدیکندن ماعدا عبدالعزیزه نه فرانسه عسکری و نه ده فرانسه آقچه لری چاره ایدم. مدیله و مولانا حافظك بویله جه اسکی سلطانی عزل ایدوب تخته چیقماسی آروپا ایچون بیوک درسدر و فرانسه نك آفریقا پولیتیکه سینه آغر بر ضرر بهدر.

بو واقعه نك شوراسنه دقت ایتلی که مولانا حافظه آفریقا قوملرینك یاردم ایتمسینه اك باش و بیوک سبب مولانا حافظ وطنی اجنبی استیدادنن قوتولما. سه همت ایتدیکیدر. سوز یوق مولانا حافظلرده کندی باشنه بیوک مستبد بر حکمدارلردر. لکن شوراسی امید ایدم. یلیورکه اجنبی استیدادنن قوتولماسنه چالیشارق بو قوملر آفرین آفرین کندی مستبدلردن قوتولماسنك فکرینه ده دو. شرلر.

آلمانیا و ترکیه

روسیه، انکلتره و فرانسه - بو اوچ دولت بر اتفاق یاپاچقارندن بو اتفاقه قارشو آلمانیا ترکیه ایله اتفاق یاپاچق ایش. صکره آلمانیا، ایتالیا، آوستریا و ترکیه جمع ایشلرده برابر حرکت ایدوب بر برینه معاونت ایدهچك ایشلر. غزته لرك دیدیکنه کوره آلمانیا ایله ترکیه نك مابیننده اتفاق حقنده مکالمه لر چوقدن بستیوب بو خصوصده لازم قرار قبول ایدم. لمش ایش. لکن شمدی آلمانیا ایله اتفاقده اولان ایتالیا و آوستریانك راضیلغینی آلماسی لازم ایش.

بو راضیلق میدانه کلدکن صکره آلمانیا ایمپراطوری استانبوله کیدوب سلطان ایله بالذات کوروشهچك ایش.

کیسک انسانلر ییمشدر

آفریقانك (قونغو) ساحل لرنده با. تمش بر آروپا پاراخودنده بر قاق کیمسه قوتولوب ساحله چیقمشدر. بو کیمسلر ساحله کیسک انسانلره اوغرامشدر و کیسکلر آروپا لیلری دوتوب ییمشدر.

فرانسه رئیس‌نک سیاحتیه دائر

فرانسه جمهورینی رئیس (فالیه)ک
آوروپا دولترینی زیارت ایتمک ایچون
سیاحتیه لازم اولان مصرافلق ۴۰۰ بیك
فرانق (تخریباً ۱۳۰ بیك روبله)
ویرلمسینی طلب ایدرک خارجیه نظری
(پیشون) فرانسه ملت مجلسنه قانون
لایحه ویرمش. قانون لایحهیه علاوه اید
لمش بیاننامهده (فالیه)ک روسیهیه
سیاحتی فرانسه مملکتی ایله روسیه
مملکتی مابیننده بولان اتفاقی قلا.
ویشدیره چکی امید ایدیلیور.

کندی غزته لرمزدن:

باشته لرمصل حاضر لیمور لر؟

بوسرلوسه ایله «وقت» غزتهسی
زمانمز ایچون یک مهم بر مقاله درج اید.
یسور. مکتبلر اصلاحی ایله مدرسلر
اصلاحی روسیه مسلمانلرینک بو کونکی
مسئله لرینک اک مهملر نندندر.

«وقت» یازیور:

اسکی مدرسه لرمزک ایشه یارامدقاری
بخشی آکاشلدی یکیلری یوق اهالیمز
و بخصوص شاکردلر و معلملرمز او قوغه
و علم که صوک درجه محتاج روس
مکتبلرینه کیروب او قومق هر کسه میسر
دکل کرچه اوفاده، اورنبورغده قزانده
نیجه «مدرسه عالی» لرمز وار و خوالین
دده اولور احتمالی ایسه ده بونلرک «عالی»
لکی یالکز اولکی مدرسه لرمزک سافل
لکینه قاراغانده غنه در. باشقه ملتک عا
لی مکتب و مدرسه لرینه قاراسق حالمز
فوق العاده فنادر. منتظم مکتبلر و عالی
مدرسه لره مالک اولمق ایچون زور حاضر.
لقدر بیوک اجتهادلر کرکدرکه، مع التأسف
هیچ اولمه بو خصوصده باشقه لرم نه
ایچون حاضرلندقلرینی بیلمک ایچون،
مصر مسلمانلرینک «الجامعة المصرية»
اسمنده عالی بر مکتب آچارغه نه یولده
تدبیر لر یورو تدبیکلرینی بزنگ حاضرکی
مدرسه لرمزک پروگرامی و «علوم فنو»
نی «آوروپا لرمزک بوندن بش یوز سنه
اولکی اسقولاستیک و اباحت لفظیه مدر.
سهری پروگرامندن فرقلی دکلدر. «عا
لیه» اسمی ویرمک ایچون دنیاده برلکده
و آرالنده یشادیغمز متمن ملتک رو.
سلرک، نمسه لرمزک، فرانسز لرمزک هیچ اولماز.
سه ترکلر و مصر لملرک مدرسه عالییه لرینه
(دارالفنون و آقادییه لرینه) کوز قو.
یمق، آنلرک پروگراملری ایله آشنا اولمق
لازمدر. علم و فن دیوب، بو زمانده
مثبت شیلره سویلیورلر. صرف، نحولر،
بیان و معانلر، لیمان، اعتقادلر، عمل و
عبادتلو باشقه ملتک مدرسه عالییه لرنده
دکل بلکه ابتدائی و رشدی مکتبلرنده
او قولاهم بیلمنده در.

مصرده دارالفنون

مصرده صالیناجق «الجامعة المصرية»
مکتبک «کامیسیا» سی ایکی نرسه
باغلارغه قرار ویرمشدر. بریسی: خارجه
شاکردلر یوللامق ایکنجیسی: درس
او قو تمق.

شاکردلر یوللامق

«الجامعة» کامیسیاسنک خارجه شاکرد.
لر یوللامقندن مقصدی کله چک زمان ایچون
«الجامعة» دارالفنوننه مدرس (پرو.
فسور) لر حاضر لمقدر. حاضرده اون طلبه
یوللامغه قرار ویرمشدر که بشی علوم او.
کرمک، بشی ادبیات او قومق ایچوندر.
بونلرک هر قایوسینک واردقاری مملکتلر.
ده طورولری، اوزلرینک تخصص ایده.
چکلی علمده اک اعلا شهادتنامه آلمانغه
حدلی اولاجقدر.

یوللاناجق شاکردلرک مصرلی اولولری
یازو و آغز ایله امتحان ویرولری شرطدر.
آغز امتحانندن مقصد، آنلرک حاضر.
لقدرینک اشراکلرینک درجه سنی او قو و
او قو توغه میللرینی بیلمک ذوقلرینک
سلامتلیکی فکدرلرینک معتدللیکینی آکلا.
مقدر. یوللاناجق طلبه لر، «باقلوریه»
شهادتنامه سی آلفان (یعنی اورتا مکتبلر
بیترکان) شاکردلرین انتخاب اولمه چقدر
لر. فقط اولکی یلدرده «کامیسیا»
مکتب عالییه طلبه سندن و آنلری بیترکا.
نلرین مناسب اولانلری صایلاب آلاچقدر.
«کامیسیا» بو یولده طوتاجق آقچه.
سنگ اورنمز طوتولماغاننه اشانوب طور.
سون ایچون، یوللاناجق هر بر شاکرد،
قایتدیغندن صکره «الجامعة» ه اک آژدن
اون سنه خدمت ایده چکنه رسمی صورتده
الندن یازی ویرمه سی لازمدر.

شاکرد موفقیت ایله قایتوب اوسینه
آلدیغی روشده ایشه باشلاسه، الجامعة
آکا او قوتاجغی درسنه کوره آیده او قوتوز
بش لیرا (اوج یوز الی روبله) دن
سکسان لیرا (سکز یوز روبله) یه قدر معاش
(ژالونیه) ویردچکدر.

اگر بو شاکرد قایتدیغندن صکره عهد
ینی بوزسه «الجامعة» آنک ایچون
طوتدیغی آقچه سنی قایتاروب آلمقله برا.
بر بونک کبی وعده سز کشی یی اوزینک
مأموریتلرینه قبول ایتمز ایچون حکومت
ایلله اتفاق ایدر. شاکردلر انکلتیره فرانسه
اسویچره و کرمانیایه یوللاناجقدرلر.
انکلتیره ده «اوقسفورد» کمبریج، ولیدس
دارالفنونلرینه، فرانسه ده، پاریژ دارالفنو
ننه یوللانورلر. انکلتیره یوللاناجق
هر بر شاکرد ایچون یلده تقریباً اوج
یوز لیرا (اوج بیات روبله)، فرانسه یه
یوللاناجقدر ایچون ایکی یوز قرق لیرا
(ایکی بیات درت یوز روبله) طوتو.
لور. بوکا کوره شمیلک شاکردلر یوللا.

مق «بودجه سی» تقریباً اوج بیات
لیرا اوله چقدر.

درس او قو تمق

کامیسیا یوللاناجق شاکردلر درس لرینی
اکمال ایدوب درس او قو تمغه حاضرلقلی
اولارق مصره قایتقانه قدر «الجامعة»
ده تعلیم صورتی نصل اولاجغنی حاضر.
دن اعلان ایتمکی مناسب کورمشدر. بو
مقصد ایشمک ایچون او قو تولمیه قرار
ویریلن درس لری او قو تمق ایچون چیتن
عالملر چاغ لاجقدر.

مصرده علمی مکتبلر یا که آدووقاتلر،
ایشه نلر و دو قوتورلر یشدره طورغان
مکتبلر جهتندن کیمچیلک یوق بلکه
مصرک کیمچیلیکی علمی علم اولدیغی
ایچون او کده طورغان مکتبلر یانندندر.
شونک ایچون «الجامعة» ده کی تعلیم
نک شامل اولاجغی بحتلر فوق الحد کینش
اولاجقدر. آنده «مدنیت تاریخی»،
علوم تاریخی، فلسفه و تشریع
(Закондательствъ) وطب تاریخی اک
کینش روشده او قوتولور.

بر نیجه یلدن صوک «الجامعة» او.
زینک طلبه لرینک کوز آلدینه علوم بشریه
نک همه سنی قویق نیتنده در.

حاضرکی «الجامعة» ک واردانی چتدن
چاغ لاجق درت پروفسورک او قوتاجغی
درت درسک مصارفنی طوتارغه بیته.
چکندن تورلی علملر آراسندن مصرلی شاکردلر
اک مکمل صورتده کندینه جلب
ایده طورغان درت علمی انتخاب ایتمشدر
که آنلر: شرقیه کی اسکی مدنیت تاریخی
اسلام مدنیت تاریخی ادبیات عربیه تدا.
ریخی فرانسز و انکلیز ادبیاتلرینک
تاریخی.

«الجامعة» ک درس یلی، نویار باشندن
ایمون باشنه قدر سکز آی اولاجقدر. او.
قولاجق علملرک هر قایوسنده یلده قرق
درس ویرلور دیه امید اولنیور لازم ادوات
و مناسب بر اورون حاضرلندیقندن صکره
بتون علملری او قوتورغه باشلاناجقدر.

دینی جمعیت

اورنبورغده منتشر «معلومات محکمه
شرعیه اورنبورغیه» یازیور:
آلدمز دا کی سنتابرده ۳ نجی تاریخ
اوقسفورد شهرنده ادیان جمعیتی (قو.
نغره سی) واقع اولاجقدر.

بو مجلسده عمومی جمعیتده یک چوق
اهمیتلی دو قلدلر او قولاچقدر. دو قلدلر
صوکنده مذاکره (مباحثه و مجادله) اجرا
قلاچقدر. مذاکره ایدیلرک ادیان بحثی
سکز باب (سیکسیه) فرض ایدله: برنجی
یر یوزنده ایک قدیمی دین، ۲ نجی قطای
و یاپون دینی، ۳ نجی قدیمی مصر لملر
دینی (قیطبلر) ۴ نجی اسرائیلی لر دینی،
۵ نجی هندی و ایرانی لر دینی، ۶ نجی
یونان و روملر دینی، ۷ نجی جرمان
کیلت اصلاویانلر دینی، ۸ نجی خریستیا.
نلق دینی. بو قونغره س او چنجی جمعیتلر
بونده رسمی لسان انکلیز، نمسه، فرانسز
ایتالیان لسانلری معقول کورلمشدر. بونده
مذاکره ۱۹۰۰ سنه سی پاریژ جمعیتینک
حاضرلنمش پروگرام بویجه ادیان غه تدا.
ریخی جهتندن باقلوب دینه دعوت کبی
مسئله لردن بر طرف اولاجقدر. دو قلدلر
جیلر سکره تارلرک بریسنه دو قلدلرین
مایس ایک نهایتی و ۱ نجی آوغوسته
وصول ایده چکلدر.

اداره: جمعیتک مذاکره سی یوقاروده
مذکور سکز تورلی دیندن بحث ایتدیکی
حالده بتون عالمه بردر. جدید و مدنیت
حقه باغشلاغان تاریخده مثلی سبقت ایتما.
کان آیک صوکی عصره قدر علویتن
صاقلانغان اسلام دینی حقنده مذاکره ایتمه.
کی پروگرامنده نه سبیلر کورنمی، یا
ایسه اسلام دینی طرفندن حاضرلنمش
دو قلدلر جیلر بولماسلغی سبب بولدیمی
ایکن عجباً!!

مدیر مسئول و صاحب امتیاز:

ع. رشید مهدیف

Редакторъ-издатель

А.Решидъ Медіевъ.

ОБЪЯВЛЕНИЕ.

безъ задатка ЗА 3 РУБЛЯ безъ задатка

ВЫСЫЛАЮ

100 визитныхъ карточекъ, 100 бланковъ на хорошей бумагъ и 100 конвертовъ отпечатанныхъ на Русско-Татарскомъ языкахъ.

Адресъ: типографія Э. О. РОГАНА, въ Карасубазаръ.

Почтовые расходы на счетъ заказчика.

Печатано въ типографіи Э. О. РОГАНА, въ Карасубазаръ.

№ 224